

Curriculum.nu = 1^e consultatieperiode

KLANKBORDGROEP: Digitale geletterdheid

Inleiding

Hartelijk dank voor deze conceptvisie. De klankbordgroep Digitale Geletterdheid van de MBO Raad heeft deze met waardering en belangstelling gelezen. In dit document vindt u de gemeenschappelijke reactie van de klankbordleden.

[contactgegevens worden niet gepubliceerd]

Wij wensen u veel succes met de vervolgstappen en zien uit naar de volgende producten.

Met vriendelijke groet, namens de klankbordgroep,

[contactgegevens worden niet gepubliceerd]

Wat vind je van de visie die in het document geschetst wordt?

De visie is helder. De verschillende aspecten omtrent digitale geletterdheid komen duidelijk naar voren en worden ook goed weergegeven in de verschillende leerdomeinen. De rol van school is onmisbaar en digitale geletterdheid moet geïntegreerd in andere vakken worden aangeboden. Ook worden de mogelijkheden en consequenties die digitale techniek met zich meebrengt goed in kaart gebracht. Het benaderen vanuit verschillende perspectieven is wel van belang zodat studenten zelf verbanden leggen. Het is daarbij essentieel dat docenten eveneens de kennis en vaardigheden hebben om dit over te brengen.

Advies: kies voor een kortere, eenduidige formulering. Nu worden 4 tot 5 keer dezelfde competenties genoemd. Dat kan ook in 1, 2 alinea's.

Aandachtspunt is wel waarom een indeling in domeinen hanteren die afwijkt van de meer gangbare indeling (van SLO) waaraan docenten al gewend zijn? Wat vraagt dat van docenten als extra inspanning? Vragen die daarbij gesteld kunnen worden zijn:

- Hoe(z) 'bieden deze naar verwachting plaats' aan de vier domeinen van SLO (pag. 5)?
Wat is dan de reden om een alternatief te hanteren?
- Hoe verhouden de domeinen zich onderling en hoe 'werken ze op elkaar in' in de praktijk?
- Wat wordt in verband met voorgaande vraag bedoeld met: "De samenhang van domeinen (kennis over, omgaan met, nadenken over, creëren met) wordt vanuit verschillende leergebieden in toenemende mate gestimuleerd naarmate de schoolloopbaan vordert." Is of wordt de samenhang vooral/enkel bepaald door (de integratie in) andere leergebieden? En als de samenhang van de vier domeinen concreet in andere leergebieden tot uitdrukking komt, wat wordt dan verstaan onder de 'taal van de digitale technologie'?
- Wat betekent hier 'in toenemende mate gestimuleerd'? Dit klinkt ongericht en te vrijblijvend.

- Wat wordt bedoeld met de zin: “Digitale geletterdheid heeft zowel een verbindende als een versterkende rol.”? Slaat die zin terug op de voorgaande alinea (rol in het curriculum)? Zo ja, als verwevenheid leidt tot complementaire 'versterking' van andere leergebieden, hoe werkt dan die verbindende rol in de lespraktijk? Gaat het dan bijvoorbeeld om de verbinding tussen leergebieden als digitale geletterdheid, Nederlands ('bewuste geletterdheid') en Mens & Maatschappij?

Zijn er zaken waar je het niet mee eens bent?

- Waarom de nadruk op technologie vergroten door de woordkeuze ('digitale technologie')? Is het in de tekst gesuggereerde onderscheid (pag. 1) tussen digitale technologie en digitale informatie ook zo bedoeld? En wat betekent een bewust gemaakt onderscheid voor het omgaan met / construeren van mediaboodschappen (digitale informatie)?
- Waarom computational thinking apart benoemen bij “omgaan met”? Het is een complementaire vaardigheid/houding (Wing, 2006) die eerder thuishoort binnen het domein ‘nadenken over’, maar in principe doorwerkt in alle vier domeinen.
- Bij de indeling in 4 domeinen: kan er niet uitgegaan worden van het al bestaande competentiemodel Mediawijsheid (op mediawijzer.net). Dat model is nog iets specifiek ingedeeld.

Mis je zaken?

In de visie staat omschreven dat idealiter digitale geletterdheid een plek binnen de andere leergebieden zou moeten krijgen. De woordkeuze “idealiter” weglaten, het mag meer stellig worden geformuleerd. Digitale geletterdheid zou geïntegreerd moeten worden aangeboden en dat is een harde eis. Het stuk “Creëren met digitale techniek” is niet concreet genoeg geformuleerd. “Digitale geletterdheid geeft leerlingen de mogelijkheid om onderwijs zelf vorm te geven, zodat iedereen zich voor hem of haar passende wijze kan ontwikkelen en zich intellectueel en creatief kan uiten.” Op welke manier? Wat zijn concretere voorbeelden?

Wordt er rekening gehouden met de aansluiting tussen vmbo en mbo? Hoe wordt digitale geletterdheid verbonden/verweven met beroepsvoorbereiding en -uitoefening?

Als de argumentatie voor het verweven (met andere leergebieden) in de visie staat, is het belangrijk dit aspect (belang van digitale geletterdheid voor maatschappelijke participatie en loopbaanontwikkeling) sterker en duidelijker zichtbaar uit te drukken in de tekst dan door middel van 'breed vaardig'.

De diversiteit tussen de verschillende onderwijslagen (po & vo) zijn onderbelicht. De doorlopende leerlijn is uiteraard belangrijk maar er kan binnen die leerlijn sterker gedifferentieerd worden waardoor de kracht van het po of het vo sterker verweven kan worden met digitale geletterdheid. Het gaat toch om andere doelgroepen en vraagt dit ook om andere uitwerkingen. Het zou goed zijn als een school in kan gaan op de doelgroep die zij bedienen. Verder worden in het document geen concrete voordelen genoemd die de verschillende onderwijslagen te bieden hebben. Wanneer dit wel het geval zou zijn, is de leerlijn ook makkelijker door te trekken naar het mbo.

Andere opmerkingen

- Wat is de verdere uitwerking van de doorlopende leerlijn, wat zijn de verschillen tussen po en vo? Het is nu nog vrij abstract omschreven, waardoor het lastig is om daar feedback op te geven (met name met het oog op de doorstroom naar het mbo).
- Vanwege landelijke ontwikkelingen, is het aan te bevelen daar rekening mee te houden. Zowel nationaal als internationaal wordt er gewerkt aan zogenaamde frameworks. Deze zijn ook al uitgebreid vergeleken (zie bijvoorbeeld: Digital competence in practice: An analysis of frameworks).
- Verder graag aandacht voor de eindtermen voor digitale vaardigheid die zijn ontwikkeld voor laaggeletterde volwassenen (niveau 1F en 2F) en die met ingang van 1 januari 2018 op grond van de 'Regeling digitale vaardigheden educatie 2018' van kracht zijn. Daarnaast is door het Skills-platform een (nationale) onderzoeksagenda opgesteld waar ook digitale geletterdheid deel van uitmaakt ('Skills voor de toekomst: een onderzoeksagenda'). In die publicatie wordt onder andere de relatie van digitale geletterdheid met andere domeinen beschreven.